

Trg z zemeljskim plinom v Republiki Sloveniji

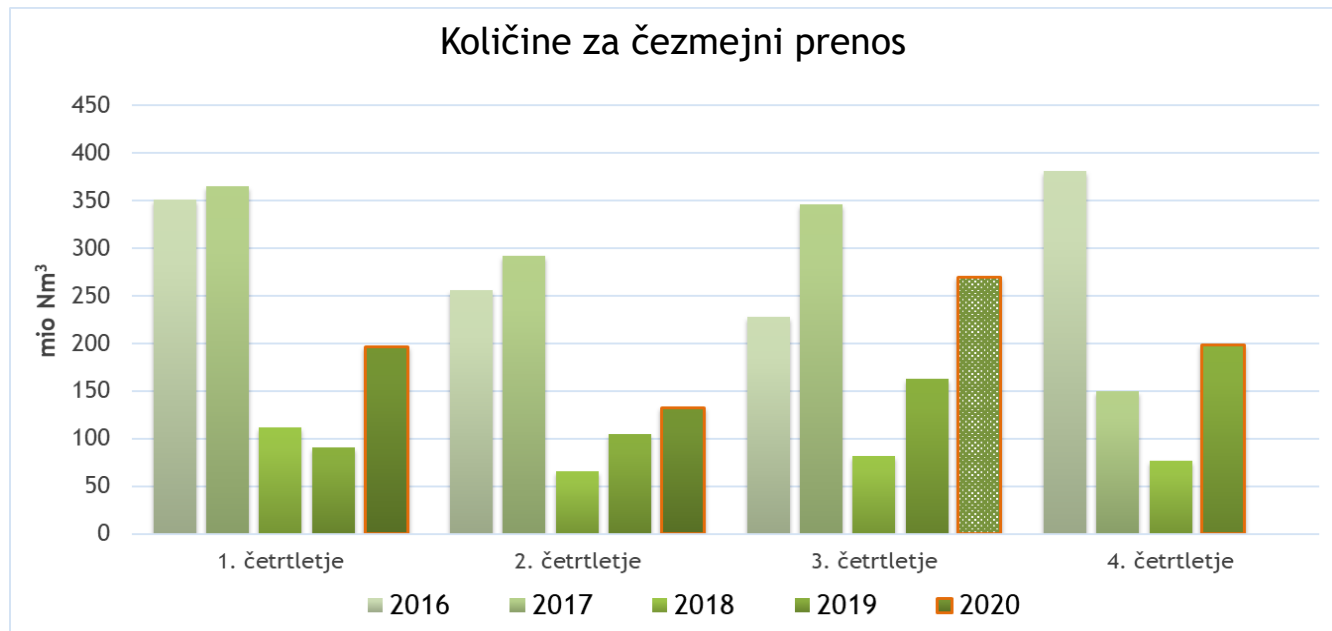
Strokovno srečanje „Trg z zemeljskim plinom v Republiki Sloveniji“
9. september 2020

Prenos zemeljskega plina na fizičnih točkah prenosnega sistema

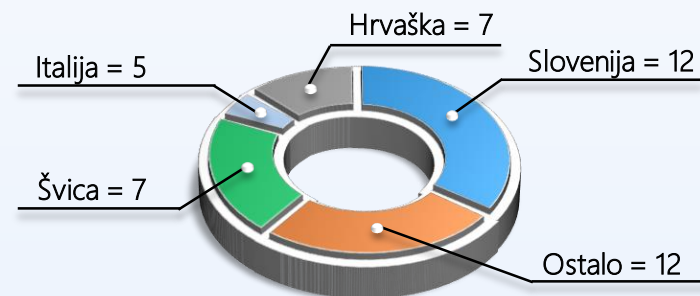
Prenos zemeljskega plina na fizičnih točkah prenosnega sistema

Prenos na povezovalnih točkah

- Letne količine za čezmejni prenos se v letu 2019/2020 povečujejo ocenjeno za 83 %. Glavnina čezmejnega prenosa se izvaja v smeri Hrvaške.
- Čezmejni prenos v smeri Italije se je v preteklem letu izvajal občasno in kratkoročno z visoko intenziteto prenosa in visoko izkoriščenostjo zmogljivosti.

Nosilci bilančnih skupin

Ključni povzetki za leto 2019/2020

43

Število nosilcev BS

~1.620 mio Nm³

Prevzete količine v prenosnem sistemu

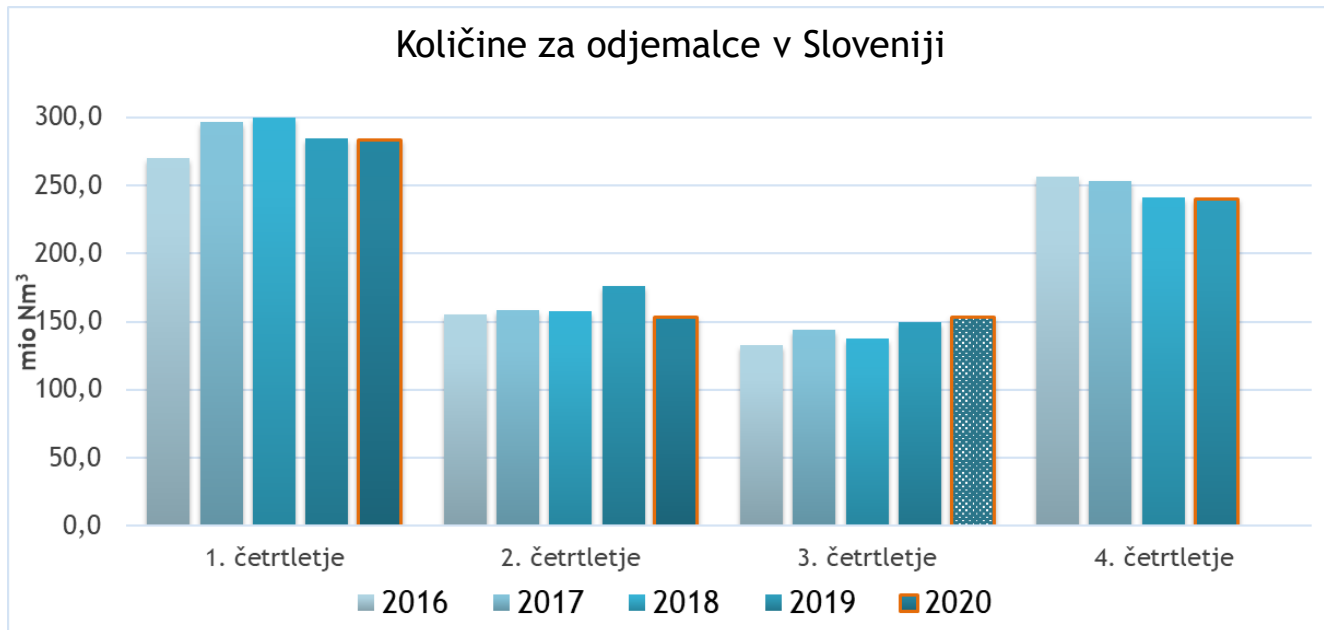

~800 mio Nm³

Količina za čezmejni prenos

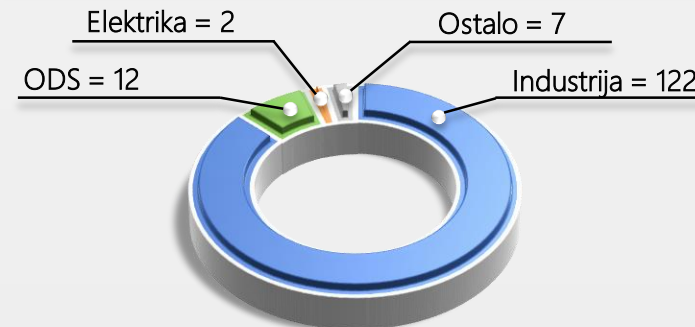
Prenos zemeljskega plina na fizičnih točkah prenosnega sistema

Prenos za odjemalce v Sloveniji

- Skupni odjem v Sloveniji v plinskem letu je ocenjen na približno 830 mio Nm³ in bo okvirno za 3 % nižji kot predhodno plinsko leto.
- Obdobje znižanega odjema je bilo v drugem četrtnem obdobju v času pandemije korona virusa v Sloveniji.

Odjemalci v Sloveniji

Ključni povzetki za leto 2018/2019

143

Število odjemalcev na prenosnem sist. v RS

~830 mio Nm³

Količine predane končnim uporabnikom

$\bar{M}$: ~51 % / D_{max} : 84 %

Povprečna mesečna in največja dnevna izkoriščenost zakupljenih zmogljivosti

Prenos zemeljskega plina na virtualni točki

Virtualna točka

Storitve virtualne točke

Prosti trg je trg, na katerem udeleženci trga z zemeljskim plinom med seboj prosto sklepajo pogodbe o dobavi zemeljskega plina. Vzpostavitev okolja za izvajanje dejavnosti prostega trga je osnovna storitev virtualne točke.

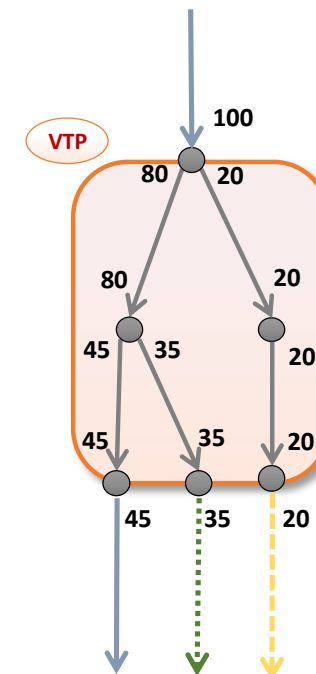

Izravnalni trg je storitev virtualne točke, ki za potrebe izravnave odstopanj omogoča operaterju prenosnega sistema (OPS) in nosilcem bilančnih skupin (udeleženci trgovanja) izvedbo transakcij s količinami zemeljskega plina za dobavo znotraj dneva ali dan vnaprej s standardiziranimi kratkoročnimi produkti na izravnalnem trgu.

Oglasna deska je storitev, ki se izvaja preko spletne aplikacije, ki članom virtualne točke omogoča pregledne objave ponudb in povpraševanj po količinah zemeljskega plina.

Virtualna točka (VTP-SI)

Vse tri storitve virtualne točke so informacijsko podprte s spletno aplikacijo VTP (Virtualna točka za plin) na naslovu: <https://vtp.plinovodi.si>.

Virtualna točka za plin (VTP)

Pozdravljeni Ga./G.

Vpišite geslo za prijavo.

Geslo

Prijava

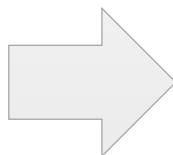
Pozabljeno geslo

Virtualna točka

Prosti trg - Novosti (1)

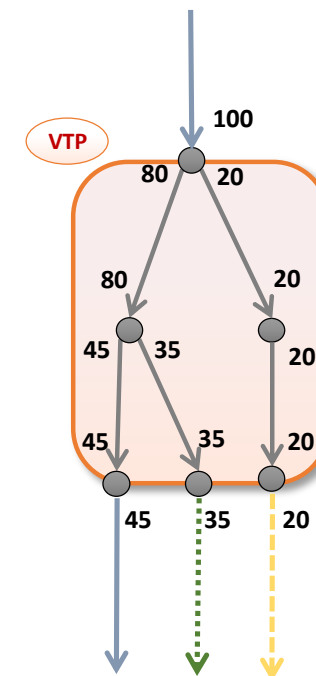
Obstoječe

- Priglasitev transakcij znotraj plinskega dneva 1 x
- Priglasitev transakcij za dan vnaprej 1 x
- Potrditev transakcije ≤ 2h

Novo

- Priglasitev transakcije znotraj plinskega dneva 10 x
- Priglasitev transakcije za dan vnaprej 2 x
- Priglasitev transakcije za tedensko dobavo **NOVO** 1 x
- Priglasitev transakcije za mesečno dobavo **NOVO** 1 x
- Potrditev transakcije ≤ 0,5h

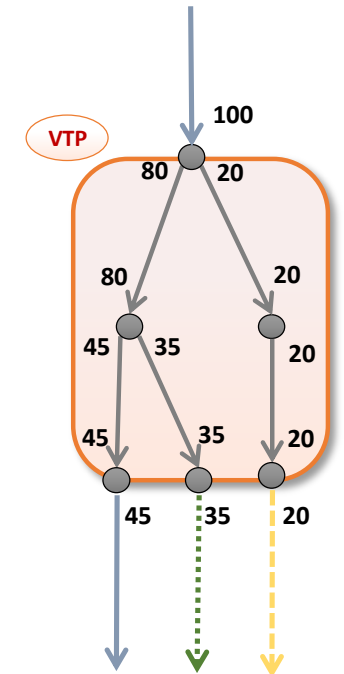
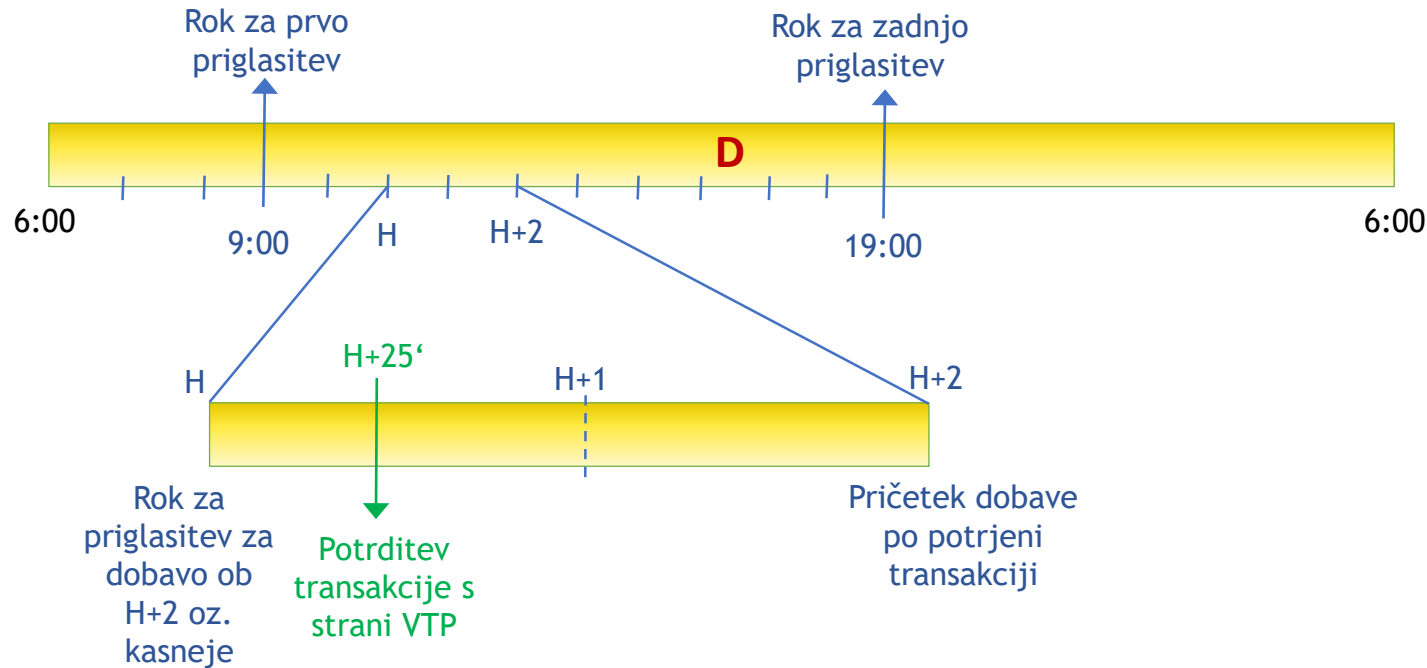

Za katerikoli produkt na prostem trgu imajo udeleženci možnost priglasitve transakcije do 365 dni vnaprej.

Virtualna točka

Prosti trg - Novosti (2)

1. Priglasitev transakcij, ki se nanašajo na dobavo znotraj plinskega dneva „D“

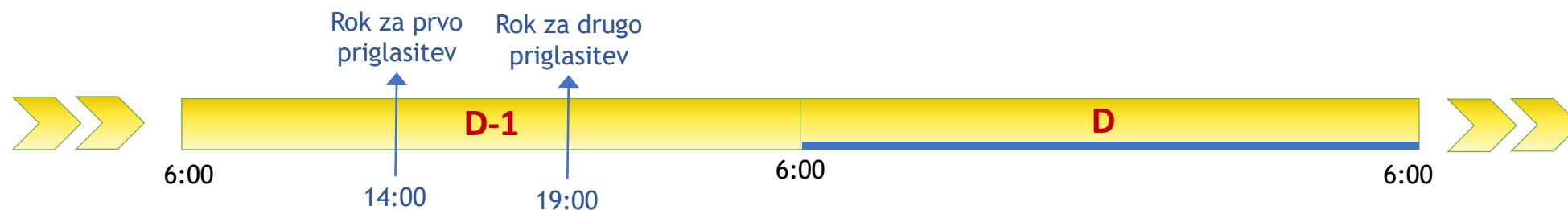

- Udeleženci **priglasijo transakcijo vsaj dve uri pred polno uro**, ki sledi priglasitvi transakcije.
- Operater prenosnega sistema **skladnost priglašениh transakcij znotraj dneva preverja vsako polno uro** znotraj intervala **od 9:00 do 19:00**.

Virtualna točka

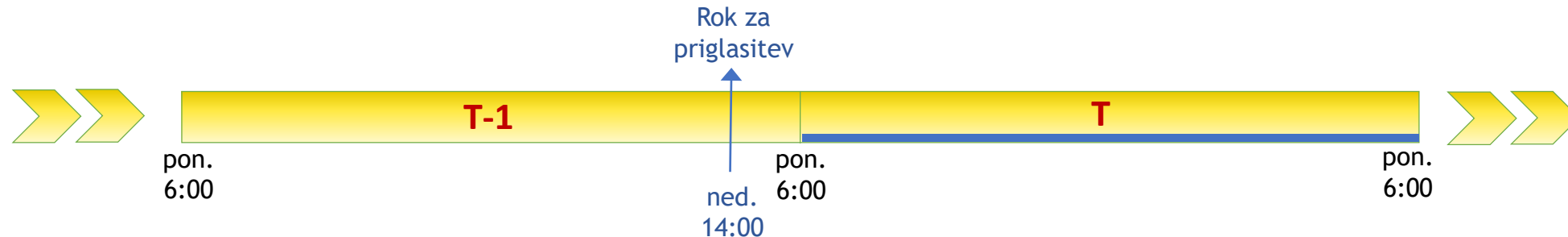
Prosti trg - Novosti (3)

2. Priglasitev transakcij, ki se nanašajo na dobavo za dan vnaprej

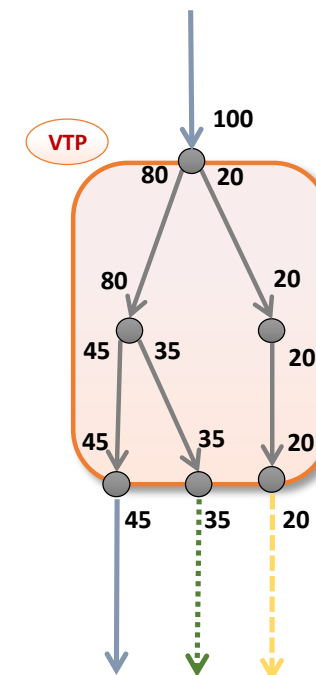

Skladnost priglašenih transakcij za dan vnaprej operater prenosnega sistema preverja dvakrat, ob 14:00 in 19:00.

3. Priglasitev transakcij, ki se nanašajo na tedensko dobavo

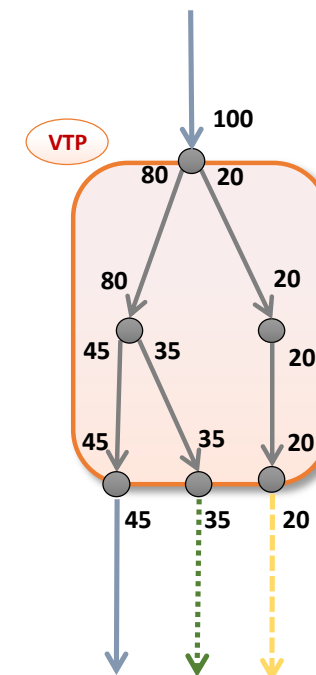
Skladnost priglašenih transakcij za tedensko dobavo operater prenosnega sistema preverja v nedeljo ob 14:00.

4. Priglasitev transakcij, ki se nanašajo na mesečno dobavo

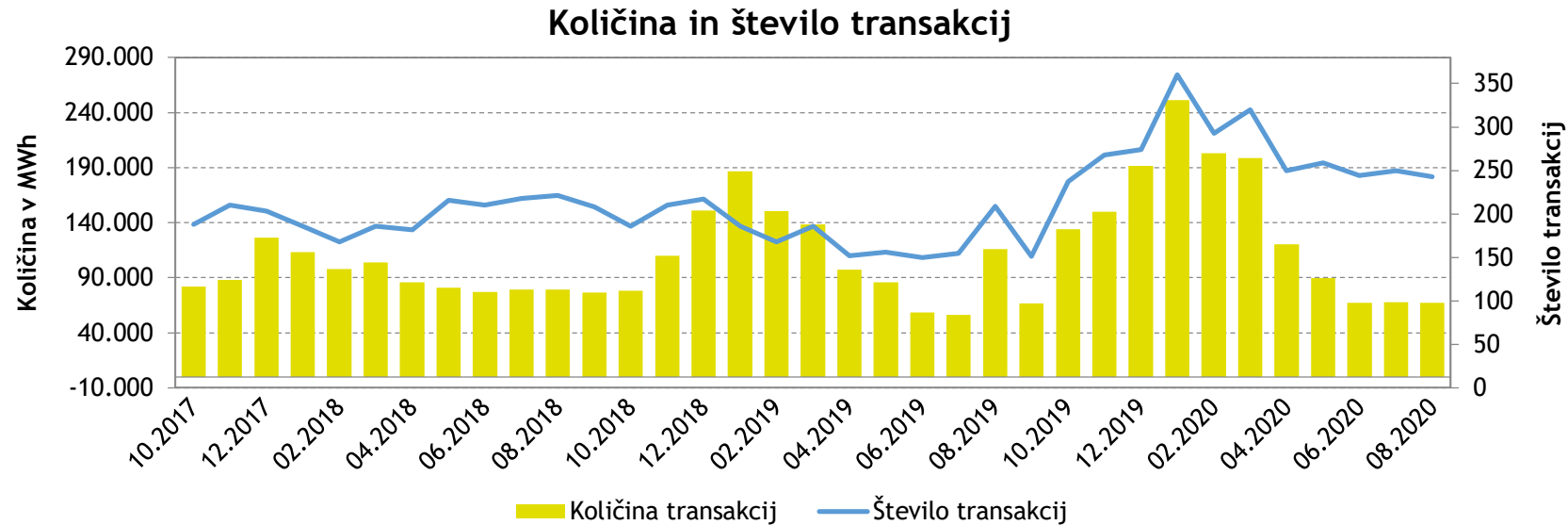

Skladnost priglašenih transakcij za mesečno dobavo operater prenosnega sistema preverja zadnji plinski dan v predhodnem koledarskem mesecu ob 14:00.

Virtualna točka

Prosti trg - Gibanje količin

Ključni povzetki

25

Število registriranih družb

~3.230

Število transakcij v letu 2019/2020

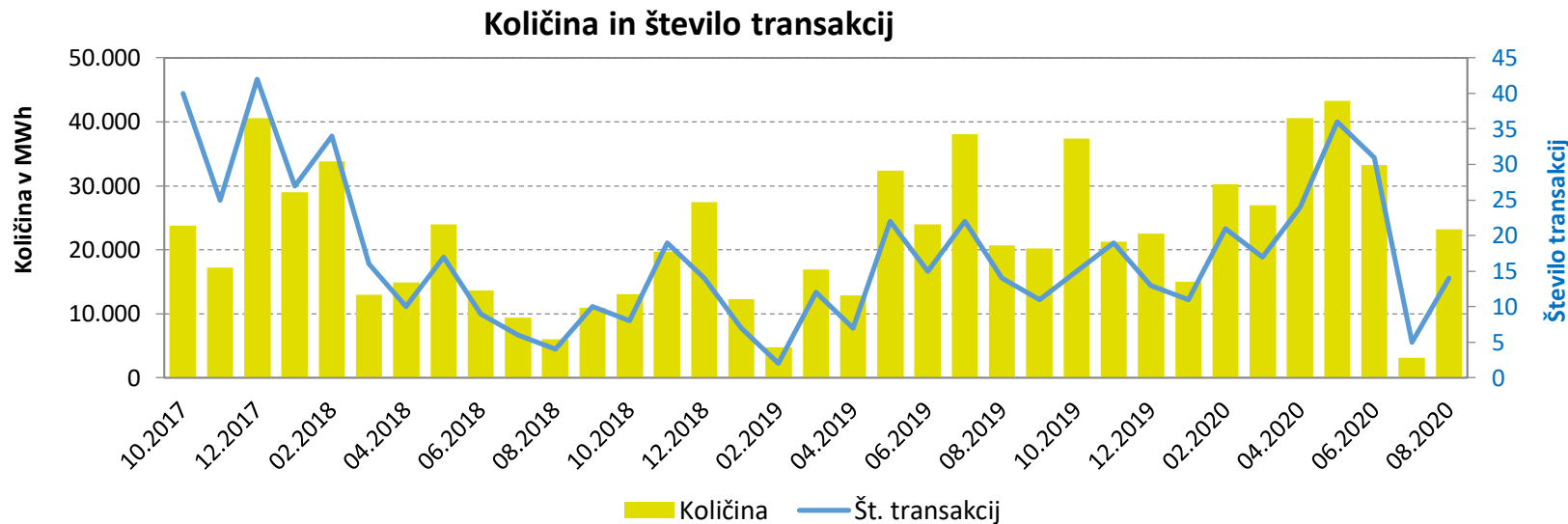
~1.600 GWh

Količina transakcij v letu 2019/2020

- V plinskem letu 2019/2020 se je število transakcij na prostem trgu znatno povečalo glede na preteklo plinsko leto (približno za 50 %).
- Obseg transakcij (količine) v leta 2019/2020 ocenjujemo, da bo višji za približno 23 % glede na obseg predhodnega plinskega leta.

Virtualna točka

Izravnalni trg - Gibanje količin

Ključni povzetki

22

Število registriranih družb

~210

Število transakcij v letu 2019/2020

~320 GWh

Količina transakcij v letu 2019/2020

- V plinskem letu 2019/2020 je imel OPS približno za tretjino večje potrebe po uravnoteženju prenosnega sistema kot leto prej.
- Na trgovalni platformi je bil v plinskem letu 2019/2020 najmanjši obseg transakcij v juliju (3,1 GWh), največji pa v maju (43,3 GWh).

Pripravljalavec prognoz

Prognoziranje ne dnevno merjenih odjemov na distribucijskem omrežju

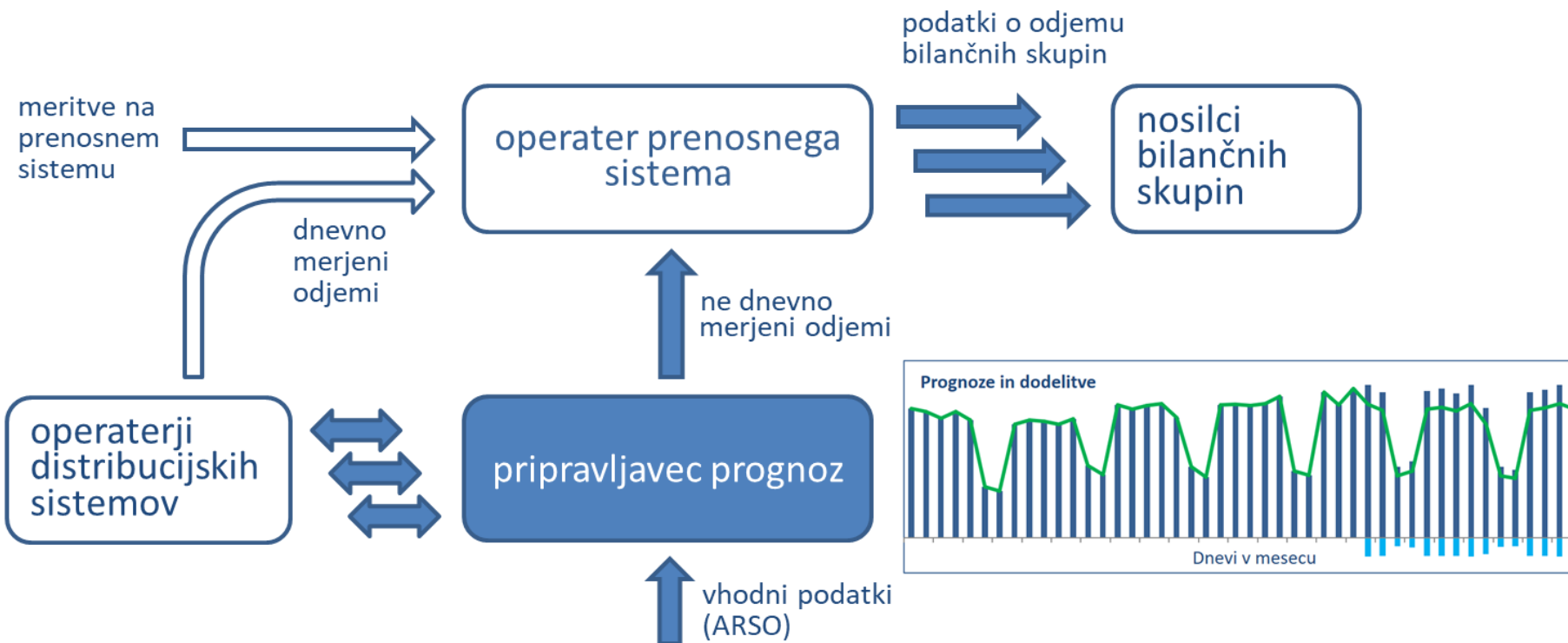

Pripravljavec prognoz

Uvod

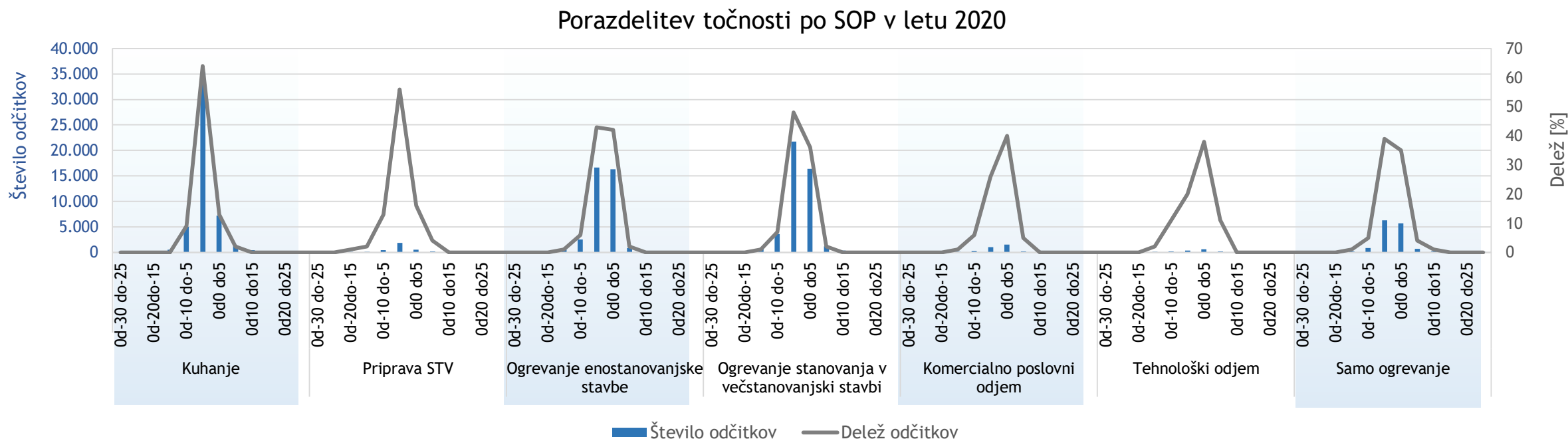
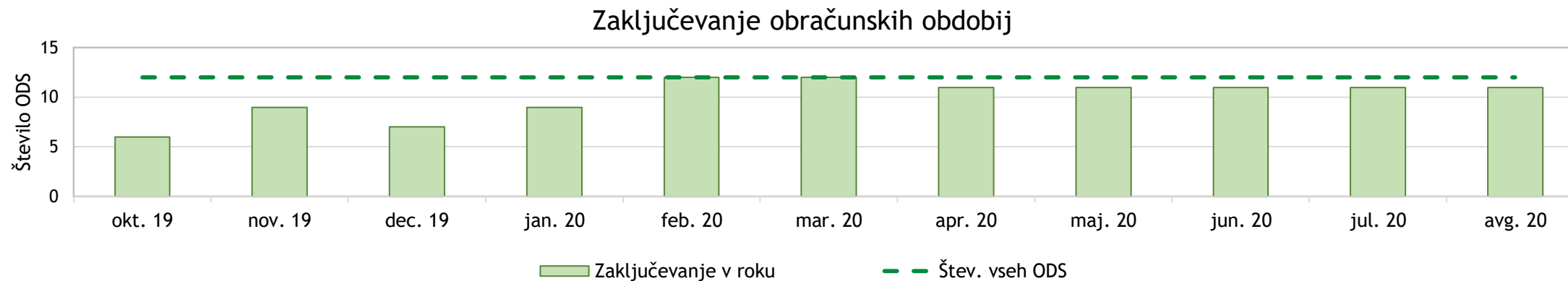
Pripravljavec prognoz je pripravljen za izvajanje enotne metodologije za prognoziranje ne dnevno merjenega odjema plina in po potrebi naknadnih dodelitev.

Skladno s sprejeto metodologijo je pripravljavec prognoz pričel izvajati svoje naloge 1. oktobra 2018.

Pripravljalavec prognoz

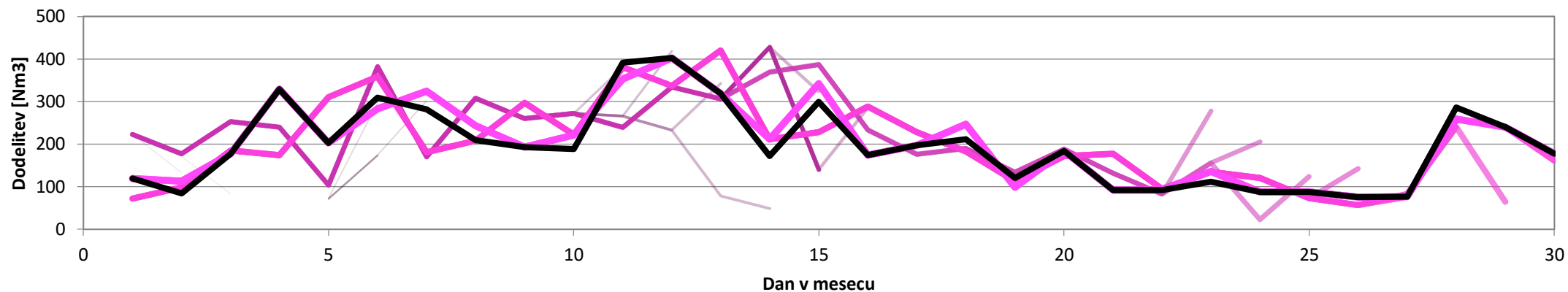
Pravočasnost in točnost dodelitev ne dnevno merjenih odjemov

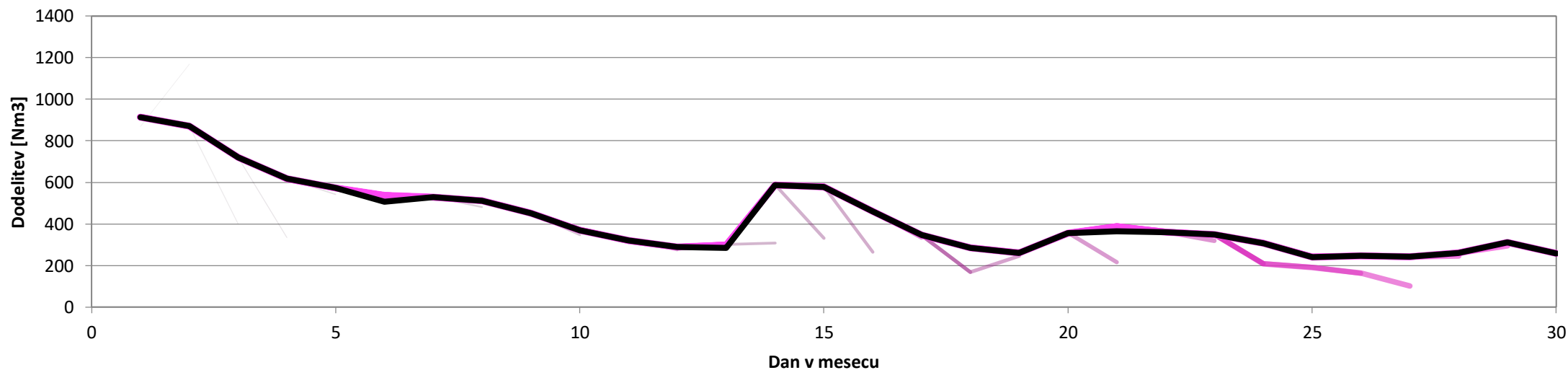
Pripravljalavec prognoz

Zgodovina dodelitev za posameznega dobavitelja na mestnih vratih - Primerjava

april
2019

april
2020

Digitalno poslovanje z uporabniki

Digitalno poslovanje z uporabniki

Izmenjava podatkov za napoved prenosa zemeljskega plina (nominacije količin) - **po 1.10.2020**

Posredovanje napovedi:

- Možna načina posredovanja napovedi operaterju prenosnega sistema za relevantne točke:
 - z uporabo protokola AS4/Edig@s;
 - z uporabo portala NUS, modul „Nominacije in potrditve“ (ročni vnos, uvoz Excel, uvoz Edig@s XML).
- Z namenom zagotovitve varne izmenjave podatkov med operaterji prenosnega sistema in uporabniki v skladu z zahtevami Uredbe Komisije (EU) 2015/703 z dne 30. aprila 2015 o vzpostavitvi kodeksa omrežja s pravili medobratovalnosti in izmenjavi podatkov, s 1.10.2020 opuščamo izmenjavo podatkov preko elektronskih sporočil in Excel prilog.
- Na naši delavnici v letu 2019 smo vas seznanili z eno letnim prehodnim obdobjem prilagoditve ter vas med letom tudi dodatno obveščali. Večina nosilcev BS je že izvedla prilagoditev na novi način sporočanja napovedi.

Digitalno poslovanje z uporabniki

Izmenjava podatkov za napoved prenosa zemeljskega plina (nominacije količin) - **po 1.10.2020**

Sporočanje potrjenih količin za prenos:

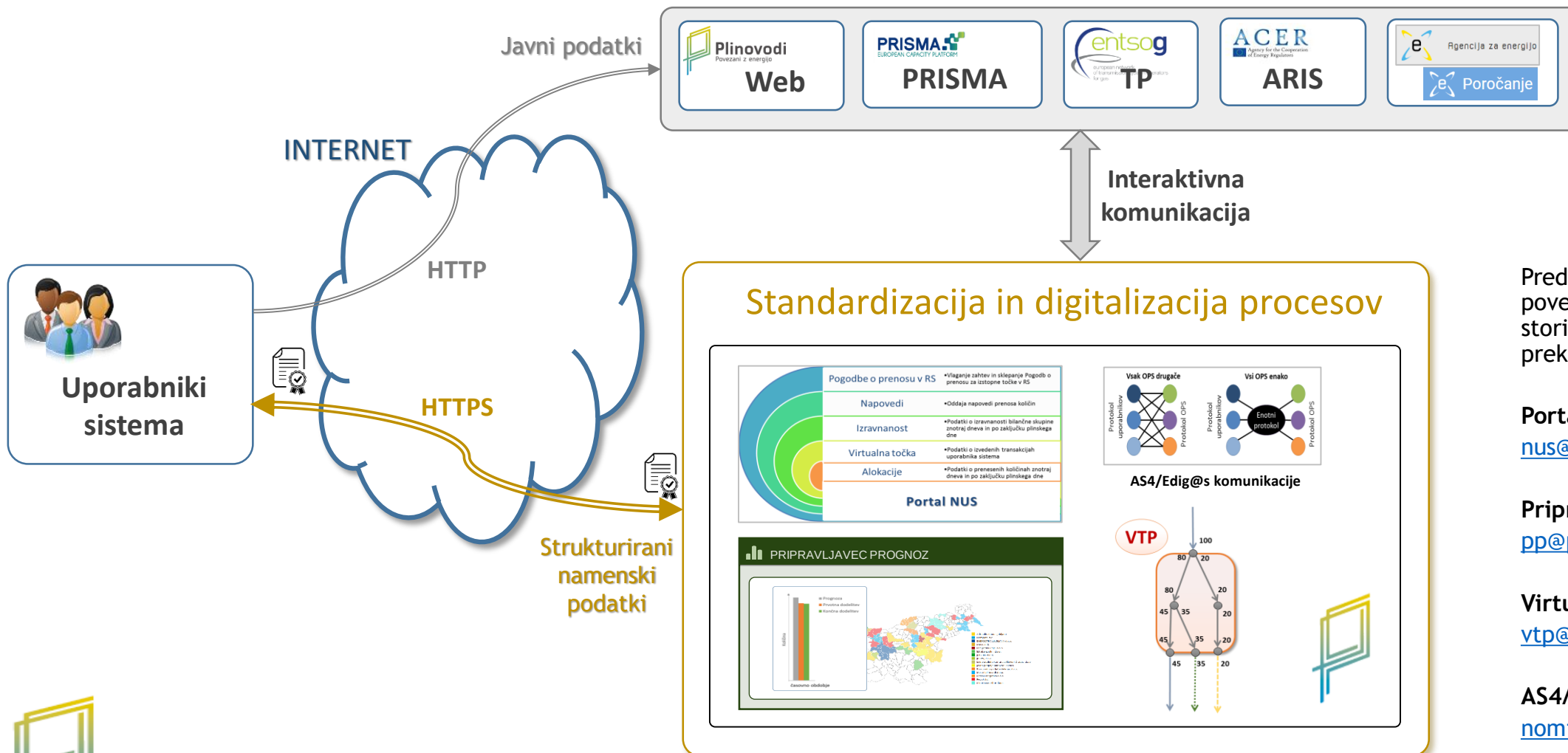
- V prehodnem obdobju v času od 10.9.2020 do 1.10.2020 bodo sporočila, posredovana s strani Plinovodov (obvestilo o prekoračitvi zmogljivosti, obvestilo o potrjenih količinah in obvestilo o neujemanju) poleg podatkov vključevala še aktivno URL povezavo na portal NUS, kjer bo razvidna vsebina sporočila.
- Po 1.10.2020 bodo sporočila posredovana s strani Plinovodov (obvestilo o prekoračitvi zmogljivosti, obvestilo o potrjenih količinah in obvestilo o neujemanju) vsebovala samo aktivno URL povezavo na portal NUS, kjer bo razvidna vsebina sporočila.

Vabimo nosilce BS, ki še niso opravili prehoda izmenjave podatkov iz elektronskih sporočil in Excel prilog na uporabo ene od navedenih dveh komunikacijskih poti, da to v mesecu septembru čimprej storijo.

Digitalno poslovanje z uporabniki

Informacijske rešitve za uporabnike sistema in ostale

Predlogi, vprašanja in ostalo povezano s spletnimi storitvami so možni tudi preko e-pošte:

Portal NUS:
nus@plinovodi.si

Pripravljaec prognoz:
pp@plinovodi.si

Virtualna točka:
vtp@plinovodi.si

AS4/Edig@s:
nomination@plinovodi.si

Hvala lepa za vašo pozornost.

Marko Širovnik
marko.sirovnik@plinovodi.si

